

Regelink
Ecologie & Landschap

Ecologische quickscan

Parkeerterrein Hollandse Kade, Woerdense Verlaat

In het kader van natuurwetgeving

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	P.T. Twisk
In opdracht van	Natuurmonumenten Regio Zuid-Holland en Zeeland
Naam opdrachtgever	S. Soede
Rapportnummer	RA15267-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	06 juli 2015
Aantal pagina's	33
Collegiale toets	A.H. Hoffmann
Wijze van citeren	Twisk, P.T. , 2015. Ecologische quickscan Parkeerterrein Hollandse Kade, Woerdense Verlaat . In het kader van natuurwetgeving. Rapport RA15267-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Papenweg 5

6261 NE Mheer

085-7737676

info@regelink.net

www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doel	7
1.3 Leeswijzer	7
2. Wet- en regelgeving	9
2.1 Flora- en faunawet	9
2.2 Bescherming van gebieden	12
3. Werkwijze	13
4. Omschrijving plangebied	15
4.1 Aanwezige ecotopen	15
4.2 Afstand tot beschermde gebieden	15
5. Resultaten beschermde soorten	17
5.1 Vaatplanten	17
5.2 Zoogdieren	17
5.3 Vogels	19
5.4 Amfibieën en vissen	19
5.5 Reptielen	19
5.6 Libellen en dagvlinders	19
5.7 Overige ongewervelden	19
6. Ingreep	21
7. Toetsing aan wet- en regelgeving	23
7.1 Zoogdieren	23
7.2 Vogels	24
7.3 Overige soortgroepen	24
7.4 Gebiedsbescherming	25
8. Conclusies	27
8.1 Waterspitsmuis	27
8.2 Vogels	27
8.3 Samenvatting	28

9. Bronnen	29
9.1 Literatuur	29
9.2 Websites	29
Bijlage 1. Foto-impressie plangebied	31
Bijlage 2. Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	33

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Natuurmonumenten is van plan om in plangebied Parkeerterrein Hollandse Kade, Woerdense Verlaat, een parkeerterrein te verplaatsen.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voordat deze ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Om dergelijk soortgericht veldonderzoek goed te kunnen plannen en uitvoeren is het noodzakelijk te weten welke flora en fauna (potentieel) voorkomen in het plangebied.

Naast het effect op beschermde soorten kan het nodig zijn om onderzoek te verrichten naar de eventuele negatieve effecten van de ingreep op de kwaliteit van beschermde gebieden in de omgeving.

1.2 Doel

Door middel van deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke middels de Flora- en faunawet beschermde flora en fauna komen (potentieel) voor in het plangebied?
- Welke negatieve effecten kan de (potentieel) aanwezige flora en fauna ondervinden van de ingreep?
- Houdt, gelet op de mogelijke negatieve effecten, het uitvoeren van de ingreep een overtreding van de Flora- en faunawet in?
- Naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies dient eventueel aanvullend onderzoek plaats te vinden?
- Zijn negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uit te sluiten of is hiervoor een nadere toetsing nodig?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de relevante wet- en regelgeving toegelicht. In hoofdstuk 3 worden werkwijze en inspanning beschreven, en in hoofdstuk 4 volgt een beschrijving van het plangebied. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van de flora- en fauna-inventarisatie gepresenteerd. De ingreep wordt in hoofdstuk 6 omschreven. In hoofdstuk 7 worden vervolgens de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de (potentiële) flora en fauna en getoetst aan de Flora- en faunawet. Ook wordt ingeschat of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uitgesloten kunnen worden. In hoofdstuk 8 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen. Tevens is een korte bronnenlijst opgenomen (hoofdstuk 9).

2. Wet- en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn en bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en Wet Bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving.

2.1.1 Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepalingen welke relevant zijn voor de onderhavige toetsing:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

2.1.2 Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)

Op 23 februari 2005 is de AmvB art. 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AmvB de gedragscode.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Soorten opgenomen in Tabel 1 zijn licht beschermd. Er dient een ontheffing te worden aangevraagd wanneer de werkzaamheden niet onder een van bovengenoemde categorieën vallen en er een (te verwachten) negatief effect op de soorten uit Tabel 1 is. Deze aanvraag wordt door bevoegd gezag onderworpen aan een lichte toets. Daarbij wordt getoetst of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is en of de activiteit een redelijk doel dient.

Tabel 2

Soorten opgenomen in Tabel 2 zijn zwaar beschermd. Hierbij geldt een vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten opgenomen in Tabel 3 zijn strikt beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën geldt niet zonder meer een vrijstelling. Alleen bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en die negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben zijn ontheffingsplichtig. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is;
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een van de volgende door de Habitatrichtlijn erkende belangen:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;

- bescherming van flora en fauna;
- openbare veiligheid.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV (nu EZ) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat bovendien om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden.

Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet (Bijlage 2). Het betreft dan vogels die in de volgende categorieën vallen:

- vogels die het gehele jaar door gebruikmaken van hun nestlocatie als vaste rust- en/ of verblijfplaats;
- koloniebroeders die erg honkvast zijn en sterk afhankelijk zijn van bebouwing of specifiek biotoop.
- niet koloniebroeders die erg honkvast zijn en sterk afhankelijk zijn van bebouwing of specifiek biotoop
- vogels die jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruikmaken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Voor het aantasten van de functionaliteit van een jaarrond beschermd nest dient altijd een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Naast de bovenstaande vier categorieën is er ook nog een vijfde categorie. Van deze vogels wenst Bevoegd Gezag een inventarisatie of inschatting van de nestmogelijkheden in de nabijheid. Ontbreken deze dan dient de initiatiefnemer passende maatregelen te nemen en/of een ontheffing aan te vragen.

2.1.3 Gedragcodes

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten uit Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Een overzicht van goedgekeurde gedragscodes is te vinden op: <https://mijn.rvo.nl/gedragscodes-overige-organisaties>

2.2 Bescherming van gebieden

2.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

In Nederland zijn de bescherming van natuurgebieden en de daarin voorkomende natuurwaarden geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Onder deze wetgeving vallen zowel de Natura 2000-gebieden als de Beschermde Natuurmonumenten. Natura 2000-gebieden zijn gebieden die aangewezen zijn op grond van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn of beide. Zowel Natura 2000-gebieden als Beschermde Natuurmonumenten zijn geselecteerd en als te beschermen gebieden aangewezen op grond van in deze gebieden voorkomende bijzondere natuurwaarden. Deze natuurwaarden mogen niet worden aangetast. De Provincie is het bevoegd gezag voor de Natuurbeschermingswet 1998. Voor meer informatie over de Natuurbeschermingswet 1998 en het toetsingskader wordt verwezen naar de website van de Rijksoverheid (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natura-2000>).

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NN mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De Provincie, waarbinnen het plangebied valt, geeft invulling aan het NN en is daartoe het Bevoegd Gezag. Voor meer informatie over het NN en het toetsingskader wordt verwezen naar de website van de Rijksoverheid (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>).

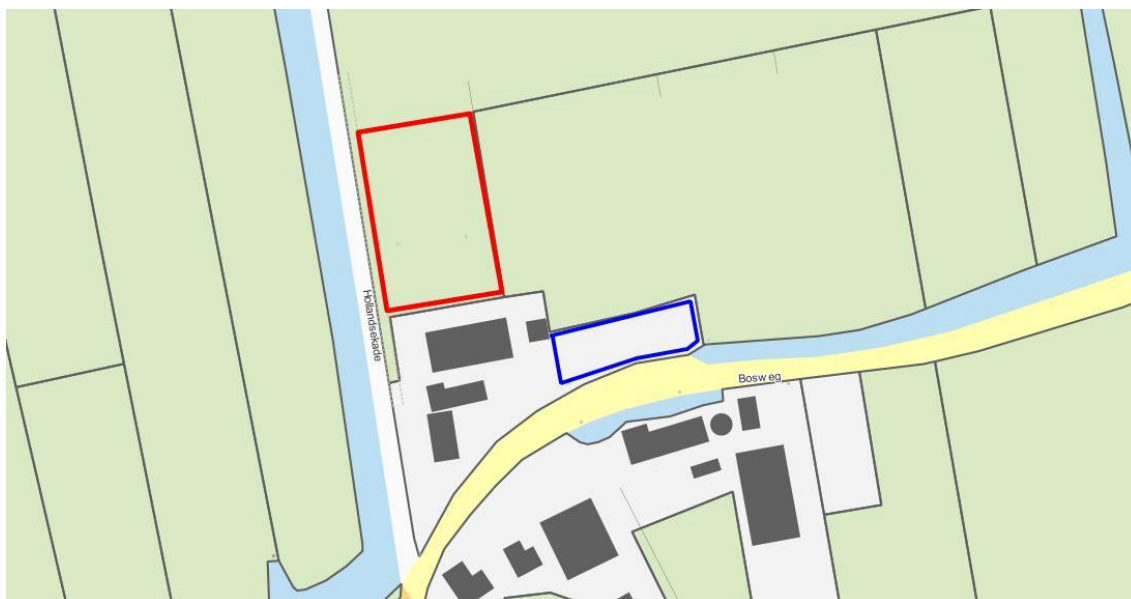
3. Werkwijze

De volgende methoden werden bij het onderzoek gebruikt:

1. Op 1 juli 2015 werd plangebied Parkeerterrein Hollandse Kade, Woerdense Verlaat , door P.T. Twisk bezocht. Daarbij werden de in het plangebied aanwezige ruimtelijke structuren en ecotopen met behulp van de volgende instrumenten geïnventariseerd:
 - verrekijker;
 - fotocamera.
2. Door middel van literatuuronderzoek werd onderzocht welke beschermde flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied recentelijk werden waargenomen. Hierbij werden relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites geraadpleegd. Daarnaast werd de ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen beschermde gebieden onderzocht.
3. Aan de hand van het veldbezoek en het literatuuronderzoek werd op grond van expert judgement een inschatting gemaakt van de beschermde flora en fauna met bijbehorende functies die in het plangebied (kunnen) voorkomen.
4. In samenspraak met de opdrachtgever werd de ingreep in kaart gebracht en omschreven.
5. Op grond van de beschreven ingreep werd een inschatting gemaakt van de redelijkerwijs te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies.
6. Vervolgens werden de mogelijke negatieve effecten getoetst aan de Flora- en faunawet.
7. Ten slotte werd bepaald of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat hiervoor nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is.

4. Omschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Hollandsekade in Woerdense Verlaat, in de provincie Zuid-Holland. In Figuur 1 is de begrenzing van het plangebied weergegeven. Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de Bosweg, aan de westzijde door de Hollandsekade, aan de noordzijde door weiland en aan de oostzijde door verruigd vochtig grasland.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing van het huidige parkeerterrein met een blauwe lijn en van het nieuwe parkeerterrein met een rode lijn aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2015.

4.1 Aanwezige ecotopen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig (zie ook Bijlage 1):

- parkeerterrein met halfverharding;
- nat, intensief beheer grasland;
- dunne fruitbomen (diameter borsthoogte < 25 cm).

4.2 Afstand tot beschermde gebieden

De locaties van de huidige parkeerplaats valt ten dele binnen het Natura 2000-gebied "Nieuwkoopse Plassen & De Haack". Het terrein waar het nieuwe parkeerterrein moet komen ligt geheel binnen dit Natura 2000-gebied. Zie Figuur 2.

Het plangebied maakt ook deel uit van het NNN.

Figuur 2. Ligging van het plangebied ten opzicht van Natura 2000 gebied "Nieuwkoopse Plassen & De Haeck". Het Natura 2000-gebied is in groen weergegeven.

5. Resultaten beschermde soorten

Op grond van het veldbezoek en de aanwezige ecotopen is een inschatting gemaakt van de beschermde flora en fauna die mogelijk in het plangebied voorkomen. Omdat onderhavige activiteit in de categorie ruimtelijke ontwikkeling valt wordt in dit hoofdstuk een beoordeling gemaakt van soorten uit Tabel 2 (zwaar beschermd) en Tabel 3 (strikt beschermd) van de Flora- en faunawet. Voor soorten uit Tabel 1 (licht beschermd) geldt een algehele vrijstelling, waarbij wel rekening gehouden dient te worden met de zorgplicht.

5.1 Vaatplanten

De begroeiing van het huidige parkeerterrein bestaat onder andere uit grote weegbree (*Plantago major*), witte klaver (*Trifolium repens*) en zilverschoon (*Potentilla anserina*). Het terrein is bedekt met halfverharding. Aan de zuidrand komt meer opgaande begroeiing voor met onder andere ridderzuring (*Rumex obtusifolium*) en haagwinde (*Convolvulus sepium*).

De begroeiing van het toekomstige parkeerterrein bestaat onder andere uit hoogstamfruitbomen van verschillende soorten en rassen. De bodem is bedekt met grassen als kropaar (*Dactylis glomerata*) en laagblijvende kruidachtigen als hondsdrif (*Glechoma hederacea*). Het terrein wordt omrand door sloten met een oeverbegroeiing van onder andere pitrus (*Juncus effusus*), brandnetel (*Urtica spec.*), gele lis (*Iris pseudacorus*) en grote lisdode (*Typha latifolia*).

Op grond van de voedselrijke omstandigheden ter plekke en de betreding worden geen zwaar of strikt beschermde vaatplanten verwacht. Ook werden tijdens het veldbezoek geen zwaar of strikt beschermde vaatplanten aangetroffen.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen)

De verspreidingsgebieden van grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*) en veldspitsmuis (*Crocidura leucodon*) liggen buiten het plangebied (respectievelijk langs de oostgrens, in Twente en in Zeeuws-Vlaanderen) (Broekhuizen et al., 1992, Regelink & Bosch, 2007). De noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) komt vrij algemeen voor in de omgeving. Het huidige en het toekomstige parkeerterrein zijn echter ongeschikt als leefgebied van wege de open vegetatie; op dergelijke droge plaatsen is de veldmuis (*Microtus arvalis*) dominant over de noordse woelmuis. Ook de waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) komt vrij algemeen in de omgeving van het plangebied voor. De oevers van de sloten rondom het toekomstige parkeerterrein zijn geschikt als leefgebied voor deze soort. Het plangebied zelf heeft echter geen betekenis als leefgebied voor deze soort omdat de vegetatie geen dekking biedt.

5.2.2 Marterachtigen en bever

In het terrein werden geen sporen van zwaar of strikt beschermde marterachtigen aangetroffen. Van de steenmarter (*Martes foina*), boommarter (*Martes martes*) en das (*Meles meles*) zijn geen recente

waarnemingen bekend uit de omgeving van het plangebied. Aanwezigheid van deze soorten is dan ook redelijkerwijs uitgesloten.

In het plangebied werden voorts geen sporen van de otter (*Lutra lutra*) en de bever (*Castor fiber*) aangetroffen. Van de bever zijn geen recente waarnemingen bekend uit de omgeving van het plangebied. Beide soorten hebben dan ook geen verblijfplaats of essentieel foerageergebied in het plangebied.

5.2.3 Eekhoorn

Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor eekhoorn door het ontbreken van bomen van voldoende grootte. De kans is derhalve redelijkerwijs uitgesloten dat deze soort in het plangebied aanwezig is.

5.2.4 Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor een aantal soorten vleermuizen. Op grond van de geringe omvang van het plangebied is de kans klein dat het een essentieel foerageergebied betreft. Lijnvormige elementen zijn niet aanwezig, waarmee ook vliegroutes van vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

In het plangebied kunnen derhalve de volgende soorten worden verwacht: gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en baardvleermuis (*Myotis mystacinus*).

In Tabel 1 is weergegeven welke functies van bovengenoemde soorten mogelijk voorkomen.

Tabel 1. De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies.

	zomerverblijfplaats	kraamverblijfplaats	paarverblijfplaats	winterverblijfplaats	vliegroute	foerageergebied
gewone dwergvleermuis						
ruige dwergvleermuis						
kleine dwergvleermuis						
rosse vleermuis						
laatvlieger						
baardvleermuis						
			= functie mogelijk aanwezig			

5.3 Vogels

Vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen (categorie 1-4) zijn niet binnen het plangebied aanwezig. Direct naast het plangebied bevindt zich een nest van een ooievaar (*Ciconia ciconia*).

Hiernaast kunnen zangvogels die in ruigtevegetatie en in slootkanten broeden, zoals bosrietzanger (*Acrocephalus palustris*) en meerkoet (*Fulica atra*), in de directe omgeving plangebied aanwezig zijn. Het terrein zelf is ongeschikt als broedgebied voor vogels vanwege het ontbreken van vegetatie die enige dekking biedt en de regelmatige betreding.

5.4 Amfibieën en vissen

In het plangebied is geen water aanwezig. Wel is er water in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Hier werd het geluid gehoord van een groene kikker (*Rana esculenta synklepton*). Het plangebied zelf is niet geschikt voor de voortplanting van amfibieën en vissen. Door de verdichte bodem en de regelmatige betreding is de aanwezigheid van overwinterende zwaarder of strikt beschermde amfibieën redelijkerwijs uitgesloten.

5.5 Reptielen

Het plangebied ligt ver buiten het bekende verspreidingsgebied van muurhagedis (*Lacerta muralis*). De directe omgeving van het plangebied is geschikt als leefgebied voor ringslang (*Natrix natrix*). Op grond van het ontbreken van voor overige reptielen geschikte ecotopen in het plangebied (zoals schrale vegetatie met voldoende rustige, zonnige plekken) kan het voorkomen van overige reptielen redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.6 Libellen en dagvlinders

In de directe omgeving van het plangebied komen wateren en vegetaties voor die geschikt zijn als leefgebied voor zwaarder beschermde libellen en dagvlinders. Vanwege de lage vegetatie en regelmatige betreding is het plangebied zelf niet geschikt als essentieel onderdeel van het leefgebied van zwaar of strikt beschermde libellen en dagvlinders; de aanwezigheid van essentiële functies voor zwaar beschermde libellen en dagvlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.7 Overige ongewervelden

In directe omgeving van het plangebied komen veensloten voor, welke geschikt zijn als ecotoop voor gestreepte waterroofkever (*Graphoderus bilineatus*) en brede geelrandwaterroofkever (*Dytiscus latissimus*). Het plangebied zelf vormt echter geen onderdeel van het leefgebied van deze soorten doordat hier water ontbreekt en omdat de aanwezige vegetatie voor deze soorten geen betekenis heeft. Geschikt leefgebied voor overige zwaar of strikt beschermde ongewervelden (oude eiken, schoon water, vennen) ontbreekt zodat ook de aanwezigheid van beschermde overige ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

6. Ingreep

Natuurmonumenten is voornemens om plangebied Parkeerterrein Hollandse Kade, Woerdense Verlaat, te herinrichten. Ingrepen die daartoe in het plangebied plaatsvinden bestaan voornamelijk uit:

- het verwijderen van de fruitbomen op de locatie van het nieuwe parkeerterrein;
- het aanleggen van verharding en/of halfverharding op het nieuwe parkeerterrein;
- het aanplanten van bomen aan de noord-, oost- en zuidzijde van het nieuwe parkeerterrein;
- het verwijderen van halfverharding van het huidige parkeerterrein;
- het aanplanten van een houtwal op de locatie van het huidige parkeerterrein.

De Flora- en faunawet hanteert een aantal belangen waar een ingreep onder kan vallen. Onderhavige ingreep valt onder het volgende belang:

j. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

7. Toetsing aan wet- en regelgeving

Op grond van de resultaten van het veldbezoek, het literatuuronderzoek en de te verwachten effecten van de ingreep is een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. Uit deze toetsing volgt welke negatieve effecten verwacht kunnen worden en welke soorten daarbij betrokken zijn. Ook geeft de toetsing aan of aanvullend onderzoek dan wel een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is vereist.

Voorts is onderzocht of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten of dat hiervoor nog aanvullend onderzoek nodig is.

7.1 Zoogdieren

7.1.1 Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen), marterachtigen, bever en eekhoorn

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van de waterspitsmuis in de directe omgeving niet is uitgesloten. Mits de werkzaamheden zorgvuldig worden uitgevoerd en er voldoende oevers met dichte vegetatie behouden blijven zijn negatieve gevolgen niet te verwachten en is een overtreding van de Flora- en faunawet niet aan de orde.

Aanwezigheid van overige soorten in deze groep binnen het plangebied is redelijkerwijs uitgesloten waardoor een overtreding van de Flora- en faunawet voor deze soorten ook redelijkerwijs is uitgesloten.

7.1.2 Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat enkele soorten vleermuizen het plangebied mogelijk als foerageergebied gebruiken. Aangezien verwacht mag worden dat het nieuwe parkeerterrein alleen gedurende perioden met daglicht gebruikt zal worden en dat hier geen kunstlicht aangelegd zal worden zijn geen negatieve gevolgen van de ingreep te verwachten. Als gevolg van de aanplant van bomen aan drie zijden van het nieuwe parkeerterrein en van een houtwal op de plaats van het huidige parkeerterrein is te verwachten dat het gebied in belang zal toenemen als foerageergebied voor vleermuizen.

uitvoering van de werkzaamheden is dit te voorkomen en wordt de Flora- en faunawet niet overtreden.

Overige soorten reptielen zijn niet te verwachten zodat negatieve gevolgen op voorhand redelijkerwijs zijn uitgesloten.

7.4 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van essentiële functies voor beschermde soorten uit de soortgroepen amfibieën, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de Flora- en faunawet voor deze soorten.

7.5 Gebiedsbescherming

Het deel van het plangebied waar het nieuwe parkeerterrein moet komen ligt binnen het Natura 2000-gebied “Nieuwkoopse Plassen & De Haeck”. Een deel van het voormalige parkeerterrein ligt eveneens binnen dit Natura 2000-gebied.

Omdat het nieuwe parkeerterrein zich niet bevindt op een kwalificerend habitat en er geen effecten op kwalificerende soorten worden verwacht is een significante aantasting van Natura 2000-gebied “Nieuwkoopse Plassen & De Haeck” niet aan de orde. Bevoegd Gezag kan eisen dat dit verder wordt uitgewerkt in een Voortoets. Een Voortoets maakt echter geen deel uit van deze quickscan.

De ingreep vindt plaats binnen het NNN. Omdat de ingreep een verplaatsing van een functie binnen NNN betreft, en slechts een hele kleine uitbreiding, is de kans dat de verplaatsing afbreuk doet aan de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN redelijkerwijs uitgesloten. Bevoegd Gezag kan eisen dat dit verder wordt uitgewerkt in een “Nee, tenzij” toets. Een “Nee, tenzij” toets maakt echter geen deel uit van deze quickscan.

8. Conclusies

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Flora- en faunawet blijkt dat bij uitvoering van de ingreep mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op:

- waterspitsmuis;
- broedende vogels;
- ringslang.

Op de overige soortgroepen wordt geen negatief effect op beschermde soorten (of functies) verwacht.

Door de aard van de ingreep worden geen significant negatieve effecten verwacht op de kwaliteit van beschermde gebieden. Mogelijk wil Bevoegd Gezag dit verder onderbouwd hebben in een Voortoets en een “Nee, tenzij” toets. Omdat de ingreep plaatsvindt binnen een Natura 2000-gebied zal er een vergunning van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig zijn. Voor het verkrijgen van een vergunning van de Natuurbeschermingswet 1998 is een Voortoets meestal wel noodzakelijk.

8.1 Waterspitsmuis

De oevers van de sloten rondom het nieuwe parkeerterrein zijn naar verwachting geschikt als leefgebied van de waterspitsmuis. Voorkomen moet worden dat dieren van deze soort gedood worden tijdens de werkzaamheden. Hiervoor is het voldoende de begroeiing met een lichte maaaimachine te verwijderen alvorens met zwaardere materieel werkzaamheden uit te voeren.

8.2 Vogels

In de directe omgeving van het plangebied is het jaarrond beschermde nest van een ooievaar aanwezig. Voorkomen moet worden dat door werkzaamheden met zwaar materieel het nest verstoord wordt. Deze werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden op een moment dat het nest niet in gebruik is. Ook kan overwogen worden om het nest te verplaatsen. Dan is zeker dat de vogels niet verstoord worden tijdens de aanleg en het gebruik van de parkeerplaats. Voor het verplaatsen van een nest in een ontheffing voor verstoren van artikel 11 van de Flora- en faunawet nodig.

Voor de andere mogelijk aanwezige soorten broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli, maar ook buiten deze periode zijn broedende vogels en hun nesten en eieren beschermd.

Wanneer niet buiten het broedseizoen gewerkt kan worden moet het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van beschermde soorten onderzocht worden op de aanwezigheid van broedgevallen.

Het is niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedende vogels.

8.3 Ringslang

De ringslang komt mogelijk voor in de directe omgeving van het plangebied. De kans is aanwezig dat bij de werkzaamheden exemplaren van deze soort worden gedood. Als voor de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol wordt opgesteld en de werkzaamheden worden begeleid door een terzake deskundige ecooloog is te voorkomen dat ringslangen worden gedood en wordt de Flora- en faunawet niet overtreden.

8.4 Samenvatting

In algemene zin kan redelijkerwijs worden gesteld dat op grond van de mogelijke effecten de uitvoering van de ingreep niet door de Flora- en faunawet wordt verhinderd, mits rekening wordt gehouden met aanwezigheid van de waterspitsmuis, met het broedseizoen van vogels en met de aanwezigheid van de ringslang. Wanneer het net van de ooievaar verplaats wordt is hier een ontheffing voor nodig.

Op van de aard van de ingreep worden geen significant negatieve effecten verwacht op de kwaliteit van beschermde gebieden. Mogelijk wil Bevoegd Gezag dit verder onderbouwd hebben in een Voortoets en een “Nee, tenzij” toets. Omdat de ingreep plaatsvind binnen een Natura 2000-gebied zal er een vergunning van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig zijn. Voor het verkrijgen van een vergunning van de Natuurbeschermingswet 1998 is een Voortoets meestal wel noodzakelijk.

9. Bronnen

9.1 Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Brouwer, T., M. Dorenbosch, R. van Eekelen & J. Spier, 2010. Vissenatlas Noord-Brabant. Uitgeverij Profiel, Bedum.

Creemers, C.M. & J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Natuur.

Floron, 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Rapport, Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.

Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman, 2011. Cursus vleermuizen en planologie. Cursusmap, Zoogdierverseniging.

Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html> (06-04-2014)].

Regelink, J.R. & T. Bosch, 2007. Grote bosmuis in Winterswijk. Zoogdier 18 (2): 23.

9.2 Websites

www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol

www.quickscanhulp.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl/ministeries/elenil

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1. Foto-impressie plangebied

Figuur 3. De locatie waar het nieuwe parkeerterrein is gepland, met jonge fruitbomen en speeltoestellen.

Figuur 4. Het ooievaarsnest, direct naar het terrein waar het nieuwe parkeerterrein moet komen, met jonge ooievaar.

Figuur 5. Het huidige parkeerterrein, dat zal verdwijnen en waar een houtwal zal worden aangeplant.

Bijlage 2. Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Het Ministerie van LNV (nu: EZ) heeft in augustus 2009 de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door beschermd zijn aangepast. Met ingang van 26 augustus 2009 geldt een jaarronde bescherming van nestplaatsen van de categorie 1 – 4 soorten:

- boomvalk (*Falco subbuteo*)
- buizerd (*Buteo buteo*)
- gierzwaluw (*Apus apus*)
- grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*)
- havik (*Accipiter gentilis*)
- huismus (*Passer domesticus*)
- kerkuil (*Tyto alba*)
- oehoe (*Bubo bubo*)
- ooievaar (*Ciconia ciconia*)
- ransuil (*Asio otus*)
- roek (*Corvus frugilegus*)
- slechtvalk (*Falco peregrinus*)
- sperwer (*Accipiter nisus*)
- steenuil (*Athene noctua*)
- wespendif (*Pernis apivorus*)
- zwarte wouw (*Milvus migrans*).

Meer informatie over deze lijst en de bescherming van nestplaatsen van vogels door de Flora- en faunawet is te vinden op de website van het ministerie van EZ.